

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för offentlig upphandling
103 33 Stockholm

Remissvar - En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling (Ds 2021:31)

Almega är Sveriges största arbetsgivar- och branschorganisation för tjänsteföretag. Våra medlemsföretag representerar ett 60-tal branscher inom den svenska tjänstenäringen. Våra medlemmar består av ca 11 000 företag med över 500 000 medarbetare. Almega är den största förbundsgruppen inom Svenskt Näringsliv.

Almega vill framföra följande synpunkter på rubricerad departementspromemoria, som föreslår skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling. Inledningsvis lämnas övergripande synpunkter i frågan och därefter kommentarer till olika typer av samhällspolitiska hänsynstaganden. Därefter följer Almegas synpunkter på själva lagförslagen följt av kommentarer kring konsekvensanalysen.

Övergripande synpunkter

Almega anser att intressena rörande klimat, miljö, sociala hänsyn, djurskydd och människors hälsa är av stor betydelse för samhället och vår framtid.

Almega anser att statsmakternas huvudsakliga styrning för att nå mål inom dessa områden måste ske genom nationella regleringar, internationella överenskommelser, skatter m.m. samt därtill kopplad tillsyn genom behöriga myndigheter.

Med detta sagt finns det dock även vid offentlig upphandling möjlighet för offentlig sektor att beakta samhällspolitiska hänsyn som har koppling till föremålet för upphandlingen.

Almega noterar att det i promemorian anges att målet med EU:s upphandlingsdirektiv är att upphandlande myndigheter ska ges bättre möjligheter att använda offentlig upphandling till stöd för gemensamma samhällsliga mål. Detta överensstämmer inte med vår uppfattning. Almega uppfattar att det grundläggande syftet med upphandlingsdirektiven är att värna en inköpsprocedur som uppfyller de grundläggande principerna om bland annat transparens, likabehandling och proportionalitet. I samband därmed kan dock även vissa miljömässiga och sociala hänsyn beaktas.

De remitterade lagförslagen rör krav på klimat och miljö respektive sociala hänsyn, arbetsrättsliga villkor, djurskydd och människors hälsa vid offentlig upphandling. Sådana krav kan ställas redan i dagsläget – med befintlig lagstiftning - under förutsättning att det är relevant för det som upphandlas. Det föreslagna regelverket medför enligt Almegas bedömning ingen reell förändring i detta avseende.

Almega vill betona att samhällsintressen av här aktuellt slag inte enbart eller ens i första hand bör beaktas genom ökat kravställande i upphandlingarna. Utgångspunkten bör istället vara att frågan beaktas redan vid den upphandlande myndighetens ställningstagande till vad som ska upphandlas samt genomsyrar upphandlingsprocessen och leverantördialoger.

Om krav ändå ställs i upphandlingarna, så spelar det stor roll för de tjänsteföretag som deltar i offentlig upphandling att detta upplevs relevant för det som upphandlas. Irrelevanta och ogenomtänkta krav avskräcker många företag¹. Kravställandet har givetvis även betydelse för att upphandlande organisationer ska kunna uppfylla sina behov på avsett sätt.

Almega konstaterar att det i Sverige finns omkring 4000 upphandlande organisationer som lyder under upphandlingsreglerna. Dessa organisationer – som ofta är politiskt styrda - har mycket varierande förutsättningar och drivkraft att ställa olika typer av krav och villkor i offentlig upphandling. En lagstiftning som påbjuder ytterligare samhällspolitiskt kravställande riskerar därför att leda till mycket olika tillämpning. En sådan situation kan bli besvärlig för de företag som deltar i offentlig upphandling och har att förhålla sig till de krav och villkor som ställs.

Oavsett om dessa lagregler genomförs efterlyser Almega sammanhållande och central vägledning för att tillämpningen av regelverket ska bli konsekvent och förutsebart för företagen på marknaden.

För att på allvar utveckla arbetet med relevanta samhällspolitiska hänsynstaganden i offentlig upphandling är det enligt Almeegas mening av central betydelse att upphandlande myndigheter och enheter ges förutsättningar:

- att bedöma när det är relevant att ställa krav och villkor av dessa slag
- att utforma relevanta krav och villkor i dialog med berörd bransch
- att använda dessa krav och villkor på ett konsekvent sätt
- att ha en fungerade avtalsuppföljning för att säkerställa att kraven och villkoren efterlevs under kontraktstiden.

Om så inte sker riskerar kravställandet endast bli en svårhanterad och administrativt betungande procedur som riskerar att snedvrider konkurrensförutsättningarna på marknaden – och till oklar nytta för det samhällsintresse som ska värnas.

Almega vill understryka att dessa grundläggande förutsättningar behöver beaktas i det fortsatta reformarbetet. Som ett led i detta behöver bland annat Upphandlingsmyndighetens arbete med att utveckla och uppdatera vägledande underlag skalas upp.

Almeegas syn på krav att beakta olika samhällsintressen i offentlig upphandling

Angående miljön och klimatet

Almega anser att miljö- och klimatrelaterade hållbarhetsfrågor är viktiga för samhällets utveckling och vår gemensamma framtid. Almega anser att de primära styrmedlen för att påverka utvecklingen i dessa frågor är lagstiftning, skattesystem och tillsyn av behöriga kontrollorgan.

Med detta sagt kan Almega dock konstatera att det även är möjligt att ställa miljö- och klimatrelaterade krav och villkor i offentlig upphandling i den mån detta kan kopplas till föremålet för upphandlingen. Offentlig upphandling kan därmed vara ett instrument för enskilda upphandlande organisationer som vill säkra miljö- och klimataspekter av relevans i sina inköp. Offentlig upphandling bör däremot inte ses som ett primärt styrmedel för att påverka utvecklingen inom området.

Almega bedömer att svenska tjänsteföretag generellt sett ligger förhållandevis långt fram i sitt miljöarbete och att många företag redan har börjat ställa om sin verksamhet på ett miljövänligt sätt. Tjänsteföretag som deltar i offentlig upphandling är inte heller främmande för att miljörelaterade krav och villkor ställs, så länge detta upplevs relevant för det som upphandlas. Det som dock ställer till problem för företag som deltar i offentlig

¹ Se Almeegas rapport "Så ser tjänsteföretagen på offentlig upphandling", mars 2021.

upphandling är om kravställandet saknar naturlig koppling till det som upphandlas eller utformas utan kunskap om branschens förutsättningar. Ett annat problem är om kraven och villkoren varierar mellan olika upphandlingar, vilket gör det svårt för företagen att anpassa sin verksamhet på ett långsiktigt hållbart sätt.

Samtidigt kan vi konstatera att det är en komplicerad process som kräver sina resurser att utforma relevanta klimat- respektive miljökrav. Dessa resurser saknas på många av landets upphandlande organisationer. Det vore olyckligt om resultatet skulle bli att det börjar ställas helt olika miljö- och klimatkrav för samma typ av tjänster i offentliga upphandlingar. Det skulle bli både bli dyrt, ineffektivt och administrativt tungrott. Det skulle också försvåra den gröna omställningen.

Almega vill mot denna bakgrund betona vikten av att på central nivå fortsätta arbetet med att ta fram genomarbetade och relevanta krav och villkor för miljö- och klimathänsyn som de upphandlande organisationerna kan använda i de upphandlingar där det är relevant för det som upphandlas. Detta arbete behöver ske i dialog med berörd bransch för att kravställandet ska få en ändamålsenlig utformning och kunna bidra till att påverka utvecklingen i önskad riktning. Almega anser mot denna bakgrund att det är av stor betydelse att utveckla och förstärka Upphandlingsmyndighetens arbete med att ta fram nya och uppdatera befintliga vägledningar för miljö- och klimatrelaterade krav och villkor i upphandlingar.

Almega vill understryka att det finns ett särskilt behov av att utveckla relevanta krav och villkor för miljö- och klimathänsyn vid upphandling av tjänster. De kriterier som hittills har tagits fram avser i allt väsentligt upphandling av varor. Om statsmakterna avser införa aviserade regleringar som ställer krav på omfattande beaktande av miljö- och klimathänsyn i fråga om tjänsteupphandlingar, så måste det skyndsamt och i dialog med berörda branscher tas fram relevanta kriterier som kan användas av de upphandlande organisationerna. Annars är risken för spretigt kravställande kommer att drabba företagen. Spretigt och inkonsekvent kravställande riskerar att allvarligt försvåra företagets deltagande i offentlig upphandling.- liksom det långsiktiga miljö- och klimatarbetet.

Även tilldelningskriterierna behöver utvecklas för att göra det möjligt att fånga upp effekterna för klimat och miljö. Att göra och utvärdera livscykelkostnader är komplext. Det behöver därför tas fram vägledningar som kan underlätta för såväl upphandlande organisationer som leverantörer att använda livscykelkostnadskalkyler (LCC-kalkyler), om man önskar att sådana ska komma till praktisk användning på ett tillförlitligt och konsekvent sätt.

Almega kan konstatera att det på EU-nivå pågår arbete med att i samråd med berörda branscher ta fram kriterier för offentlig upphandling som både gynnar utveckling och skydd för miljö och klimat. Genom sådan harmoniserad lagstiftning på EU:s inre marknad undviks onödigt administrativt arbete där företagen behöver anpassa sig till olika länders specifika krav i fråga om miljö och klimat. Detta harmoniseringsarbete behöver fortsätta och utvecklas.

Almega vill i sammanhanget betona det som även nämnts inledningsvis avseende vikten av att krav och villkor som ställs i upphandlingarna även följs upp under kontraktstiden. Annars finns risk för såväl konkurrensnedvridningar mellan företagen på marknaden som uteblivna miljöeffekter. Arbetet med sådan uppföljning bland landets upphandlande organisationer behöver utvecklas.

Almega vill även peka på att man behöver analysera i vilka typer av upphandlingar som det är ändamålsenligt att ställa olika typer av krav och villkor på miljö och klimat.

Angående sociala hänsyn

Sociala hänsyn är ett vitt begrepp som i praktiken synes kunna omfatta en rad olika aspekter, bland annat jämställdhet, tillgänglighet, arbetsmiljö och mänskliga rättigheter. Almega anser att sådana viktiga hänsyn primärt bör upprätthållas genom nationella

regleringar och internationella överenskommelser samt därtill kopplad tillsyn, inte genom offentlig upphandling.

Med detta sagt kan vi konstatera att det även finns möjlighet att beakta sådana hänsyn när det offentliga genomför inköp. Sådant kravställande används allt oftare i upphandlingssammanhang. Almega kan konstatera att vilka krav som ställs och hur de ställs är av stor betydelse för företag som deltar i offentlig upphandling. Det finns bland tjänsteföretagen ett utbrett missnöje med spretiga, irrelevanta och långtgående krav och villkor. Almega vill därför understryka behovet av att utveckla en dialog med berörda branscher kring denna typ av kravställande. Det behövs även vägledning för upphandlande organisationer om i vilka situationer det kan vara relevant att ställa olika typer av kravställande på sociala hänsyn. Annars är risken stor för spretiga och därmed svårhanterade krav och villkor, vilket skapar onödiga hinder för företags medverkan i offentliga upphandlingar.

Om sysselsättningskrav i offentlig upphandling

En typ av socialt hänsynstagande som har börjat användas allt mer under de senaste åren har koppling till arbetsmarknadspolitiken. Det rör upphandlingar där den upphandlande organisationen ställer som villkor att vinnande leverantör under kontraktstiden ska sysselsätta arbetslösa. Det handlar om att leverantören ska ta sig an nya personer som står utanför arbetsmarknaden – och avser således inte tidigare arbetslösa personer som redan har anställts. En undersökning Almega har gjort bland sina medlemmar² visar att många tjänsteföretag som deltar i offentlig upphandling ser negativt på krav på att vinnande leverantör ska sysselsätta arbetslösa inom ramen för det upphandlade kontraktet. Hela 40 procent har svarat att de ogärna deltar i sådana upphandlingar. Risken är således stor att upphandlande myndigheter skrämmer bort företag från offentlig upphandling om de ställer sysselsättningskrav.

Almega ser mot denna bakgrund negativt på att denna typ av adderade krav på leverantörerna ställs i offentliga upphandlingar. Vi ser risker för att sådant kravställande leder till undanträngningseffekter och snedvriden konkurrens.

En metod som enbart innebär krav på att leverantören ska ha en dialog med kommunens arbetsmarknadsenhet under kontraktidens gång kan minska riskerna för sådana undanträngningseffekter. Om upphandlande organisationer, trots den uppenbara risken för färre anbud, ändå skulle använda skarpa sysselsättningskrav är det av stor vikt att detta endast sker avseende sådana kontrakt där det finns arbetslösa personer som kan motsvara förväntade kvalifikationskrav och där det även finns rimliga förutsättningar att hitta lämpliga arbetsuppgifter. Vidare behöver villkoren vara balanserade och inte lägga den ekonomiska bördan för detta merarbete på leverantörerna.

Almega anser att det bör genomföras en samhällspolitisk utvärdering avseende såväl konkurrenseffekter som arbetsmarknadspolitiska effekter av att ställa sysselsättningskrav i offentliga upphandlingar.

Angående arbetsrättsliga villkor

Almega anser att det är viktigt att motverka förekomsten av oseriösa aktörer som använder oskäliga arbetsvillkor. Det gäller såväl i offentlig upphandling som i andra sammanhang. Almega anser att detta bäst görs genom generell reglering och tillsyn av behöriga myndigheter och genom det arbete med att utveckla kollektivavtalen som arbetsmarknadens parter utför. I offentlig upphandling är det vidare av stor betydelse med aktiv uppföljning av upphandlade kontrakt, för att tillse att leveransen sker på ett seriöst sätt och enligt vad som har avtalats. Detta gäller alltid och i synnerhet efter upphandlingar med stark prispress.

Almegas syn på regelverket rörande arbetsrättsliga villkor i offentlig upphandling framgår nedan, se våra kommentarer avseende lagförslagets utformning.

² Almegas rapport "Så ser tjänsteföretagen på offentlig upphandling", mars 2021

Angående människors hälsa och djuromsorg

Människors hälsa är givetvis ett angeläget hänsyn och Almega anser att även beaktande av antibiotikaanvändning vid djurhållning är viktigt för liv och hälsa. Även god djuromsorg är ett berättigat intresse att värna. Almega bedömer att dessa hänsyn är rimliga att beakta i situationer där det finns en naturlig koppling till den vara eller tjänst som upphandlas. Till praktisk vägledning för upphandlande organisationer bör det centralt tas fram kriterier att använda och information om när det kan vara relevant att ställa denna typ av krav. På sådant sätt skapas även större enhetlighet i tillämpningen, vilket skapar förutsebarhet för berörda företag på marknaden.

Ställda krav och villkor behöver följas upp under kontraktstiden

Som framförts inledningsvis är det av avgörande betydelse att de krav och villkor som fastslagits i upphandlingarna även följs upp under kontraktstiden. Det behöver säkerställas att det som utlovats även efterlevs i praktiken. Utan sådan uppföljning uppstår såväl uppenbara risker för såväl konkurrenssnedvridningar mellan företagen på marknaden som att de avsedda samhällseffekterna uteblir. Arbetet med sådan uppföljning behöver därför utvecklas. Det måste avsättas resurser inom upphandlande organisationer för att genomföra sådant uppföljningsarbete och med att utveckla ändamålsenliga uppföljningsmetoder.

Det behöver skapas fungerande system för tillämpning av bestämmelserna rörande kontroll och uteslutning

I sammanhanget vill Almega passa på att även framhålla att risken för oseriösa och kriminella aktörer i offentlig upphandling kan reduceras genom aktiv tillämpning av bestämmelserna om kontroll och uteslutning av leverantörer i 13 kap. LOU och LUF. Dagens situation är dock otillfredsställande. Det förhållandet att det idag inte finns ett system för upphandlande organisationer att få tillgång till relevant information ur belastningsregistret är särskilt problematiskt. Almega vill uppmärksamma den uppmaning till regeringen att agera som Sveriges kommuner och regioner (SKR), Svenskt näringsliv och Företagarna har gjort i form av gemensamma skrivelser i frågan, senast i december 2021. Regeringen behöver skapa effektiva system som kan motverka kriminella och oseriösa företags deltagande i offentlig upphandling, utan att betunga myndigheter och leverantörer med omfattande administrativ börda.

Lagförslagets utformning

Angående obligatoriska krav på klimathänsyn

Lagförslaget angående klimathänsyn innebär ett obligatoriskt krav på att beakta klimathänsyn i all offentlig upphandling. Sådan skyldighet föreslås gälla för såväl direktivstyrda upphandlingar över EU:s tröskelvärden som upphandlingar under tröskelvärden, dock med undantag för direktupphandlingar. Anledningen till detta anges vara att produktion och konsumtion av varor och tjänster alltid påverkar klimatet. Därmed görs bedömningen att det alltid är relevant att beakta klimatet.

Almega anser att klimatfrågan är viktig för samhället och för vår gemensamma framtid. Almega konstaterar att klimatrelaterade hänsyn kan tas redan i dagsläget – med befintlig lagstiftning - under förutsättning att det är relevant för det som upphandlas.

Almega uppfattar att lagförslaget innebär att alla offentliga upphandlingar ska innehålla klimatrelaterade hänsyn oavsett upphandlingens storlek eller vilken vara eller tjänst som upphandlas. Almega är tveksam till om en sådan bestämmelse uppfyller den grundläggande förutsättningen om proportionalitet.

Angående att byta bör-reglering mot ska-bestämmelse

Den föreslagna regleringen i fråga om miljö, sociala hänsyn, arbetsrättsliga aspekter, djurskydd och människors hälsa innebär att sådana hänsyn ska beaktas när det är *relevant med hänsyn till upphandlingens syfte*. Detta kan jämföras med nuvarande

bestämmelser i upphandlingslagarnas 4 kap. 3 § resp. 19 kap. 3 § som stadgar att en upphandlande organisation *bör* beakta miljöhänsyn, sociala och arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling *om upphandlingens art motiverar detta*.

Almega ser i sig positivt på att den föreslagna bestämmelsen betonar vikten av att krav behöver vara relevanta för upphandlingens syfte – för det i sig är en grundläggande förutsättning för allt kravställande i offentlig upphandling. Det framstår i sig som en tydligare skrivning än nuvarande "om upphandlingens art motiverar detta".

En viktig anledning till att ska-förslaget nu läggs fram anges vara att den nuvarande regleringen enbart är en rekommendation och inte innebär några skyldigheter för de upphandlande organisationerna. Ambitionen från regeringens sida är alltså att skärpa regleringen. Almega kan dock konstatera att lagförslaget – trots intentionerna – ger ett vagt intryck.

Det framgår inte av lagförslaget vad som händer i situationer då upphandlande organisationer inte efterlever ska-regeln och ställer krav i upphandlingarna. I författningskommentaren (s. 47) anges vidare att bestämmelsen inte innebär någon skyldighet för upphandlande organisationer att alltid prioritera de aktuella samhällsintressena framför exempelvis lågt pris eller funktionalitet. Detta skulle kunna tolkas som att upphandlande organisationer inte behöver utforma upphandlingarna på sådant sätt att de samhällspolitiska kraven får genomslag eller beaktas i upphandlingarna. Därutöver kommer det alljämt finnas utrymme för upphandlande organisationer att göra sina egna tolkningar av i vilka situationer det är "relevant för upphandlingens syfte" att ställa olika typer av samhällspolitiska krav. Sammantaget kan därför den praktiska skillnaden jämfört med den nuvarande "bör-regleringen" starkt ifrågasättas.

Almega vill även understryka att utan tydlig och utvecklad vägledning till upphandlande organisationer finns en stor risk för att ska-bestämmelsen kommer att pressa upphandlande myndigheter att ställa krav bara för att uppfylla sitt åtagande, men utan att ha resurser eller kunskap att tillse att kraven är genomtänkta krav eller att de kommer att följas upp på ett ändamålsenligt sätt. Det kommer i så fall varken att gynna de offentliga inköpen eller de samhällspolitiska målen.

Mot denna bakgrund avstyrker Almega den föreslagna ska-bestämmelsen.

Om man vill att samhällshänsyn verkligen ska spela roll, så bör man i stället fokusera på att upphandlande myndigheter och enheter ges förutsättningar att bedöma när det är relevant att ställa krav av dessa slag. Vägledning behövs även för att utforma krav och villkor som är genomtänkta och används på ett konsekvent sätt. Slutligen behövs även en fungerande avtalsuppföljning för att säkerställa att det som utlovats även efterlevs under kontraktstiden. Dessa förutsättningar behöver beaktas oavsett om bör-regleringen kvarstår eller om den nu föreslagna ska-bestämmelsen genomförs.

Angående föreslagen reglering av arbetsrättsliga villkor

Almega kan konstatera att krav på arbetsrättsliga villkor idag regleras i 17 kap 2–5 §§ i upphandlingslagarna. Av den regleringen följer att en upphandlande myndighet *ska, om det är behövligt*, kräva att leverantören ska fullgöra kontraktet enligt angivna villkor om lön, semester och arbetstid. Reglerna beskriver även vilka nivåer för villkor som avses och hur dessa ska fastställas. Almega har framfört kritik mot denna reglering eftersom den är svårtillämpad och därtill utgör ett ingrepp i den svenska kollektivavtalsmodellen.

Nu aktuellt lagförslag (ska-bestämmelsen) omfattar även arbetsrättsliga villkor. Den föreslagna bestämmelsen innebär att arbetsrättsliga hänsyn *ska beaktas när det är relevant med hänsyn till upphandlingens syfte*.

Vid behovsprövningen enligt befintliga regler i 17 kap bedöms om det föreligger finnas risk för oskäliga arbetsvillkor inom ramen för det upphandlade kontraktet. Om sådan risk bedöms föreligga ska arbetsrättsliga villkor ställas. Det fastslås i författningskommentaren

till nu aktuellt lagförslag (s. 47) att reglerna om arbetsrättsliga villkor i 17 kap. är "lex specialis" och att avsikten inte är att den nya generella bestämmelsen ska påverka tillämpningen eller tolkningen av dessa. En upphandlande myndighets bedömning att det saknas förutsättningar att kräva arbetsrättsliga villkor ska därmed, enligt promemorian, inte kunna påverkas av den nya bestämmelsen.

Därmed uppkommer frågan vad som egentligen är tanken med den föreslagna skabestämmelsen. Almega anser att det är en stor brist med förslaget att detta inte belyses närmare. Det är problematiskt att införa en bestämmelse som så tydligt kopplar till reglerna i 17 kap 2-5 §§, samtidigt som dess syfte och tilltänkta uttolkning är så otydligt.

Almega avstyrker mot denna bakgrund lagförslaget.

Angående krav på riktlinjer

Promemorian innehåller lagförslag om att upphandlande myndigheter och enheter ska besluta om riktlinjer om hur klimatet, miljön, människors hälsa, djuromsorg samt sociala och arbetsrättsliga aspekter ska beaktas. Riktlinjerna är tänkta att bland annat beskriva vilka områden som är av särskild vikt för myndigheten och hur aktuella intressen inom det området bäst kan beaktas.

Almega har inga invändningar emot att sådana riktlinjer tas fram av upphandlande organisationer. Vi vill understryka att riktlinjerna i så fall måste göras offentliga så att intresserade företag kan ta del av dem.

Angående konsekvensanalysen

Almega anser att den konsekvensanalys som gjorts av förslagets effekter är grund. Den belyser inte på ett tillfredsställande sätt de praktiska effekter som kan uppstå för de upphandlande myndigheterna. Inte heller berörs närmare behovet av ytterligare resurser – och därmed ökade kostnader - som förslaget torde komma att innebära för många upphandlande organisationer. Man bör även komma ihåg att varje krav som ställs givetvis kostar, vilket kan få betydelse för offentliga upphandlingsbudgetar runt om i landet.

Det måste även beaktas att en upphandlande myndighet inte enbart ska utforma upphandlingar och ställa relevanta krav för den vara eller tjänst som ska upphandlas, utan de behöver även ha en organisation som på ett ändamålsenligt sätt kan arbeta med avtalsuppföljning under kontraktstiden. Promemorian verkar inte fästa betydelse vid detta.

Även konsekvensanalysen avseende effekterna för företagen är otillfredsställande. Om regleringen skulle leda till att det börjar ställas samhällspolitiska krav i allt större omfattning, så kommer det innebära att företagen behöver förhålla sig till detta och anpassa sina verksamheter och ta fram styrkande underlag som bevis för detta. Detta innebär administration och kostnader för företagen.

Almega vill betona att förutsebarhet och relevans i kravställandet är av stor betydelse för företagen. Om de krav och villkor som ställs är relevanta och konsekventa kan det i sig bidra till en successiv förändring av berörda företags leveranser och de tjänster som de tillhandahåller. Om kravställandet däremot upplevs irrelevant och spretigt till sitt innehåll och/eller i fråga i vilka typer av upphandlingar som de ställs, så kommer dock företagens möjligheter att förhålla sig till kraven att allvarligt försvåras. Detta kan leda till att företag kommer att avstå från att delta i offentlig upphandling med minskad konkurrens som följd.

Det kan heller inte uteslutas att ett ökat kravställande till följd av den föreslagna regleringen kan leda till fler överklaganden, vilket får effekter för alla berörda parter, inklusive förvaltningsdomstolarna.

Konsekvensanalysens bedömning av att behovet av råd och stödinsatser från Upphandlingsmyndigheten endast kommer att öka marginellt framstår underdrivet.

Almega bedömer att behovet av vägledning från Upphandlingsmyndigheten kommer att öka.

För Almega

Andreas Åström

Avdelningschef näringspolitik

Ulrica Dyrke

Jurist och näringspolitisk
expert offentlig upphandling